

SLON AFRICKÝ

Příchod mláděte slona afrického na svět je radostnou událostí pro všechny samice ve stádu. Shluknou se kolem nového přírůstku a nadšeně ho vítají do světa troubením, pískáním a burácením. Novopečená matka, stejně jako tety a babička, budou v jeho výchově hrát klíčovou roli.

Nejplodnější období slonů se pohybuje mezi jejich 25. až 45. rokem života.

Vzhledem k tomu, že slonice rodí jen jednou za 5 let, je úspěšná výchova potomků zásadní pro přežití druhu.

Březost slonů trvá téměř dva roky.

Vyvolání porodu

Sloni afričtí přišli na zajímavý způsob, jak vyvolat porod. Je zdokumentován případ březí samice, která při hledání jistého stromu z čeledi **Boraginaceae (brutnákovité)** urazila vzdálenost 28 kilometrů. Strom následně vyvrátila z kořenů a celý jej spořádala.

Jak na to?

Slonice pozře téměř celý strom, dokud nezůstane jen pahýl. Odborníci mají za to, že čaj, který se připravuje z lístků a kůry tohoto stromu, způsobuje kontrakce neboli děložní stahy. Keňanky jej proto často pijí ze stejného důvodu, tedy aby vyvolaly porod.

Lék
Cordia africana
(z čeledi **Boraginacea**)

- Účinky tohoto stromu stimulují děložní stahy, které vyvolávají porod.
- Jde o rychle rostoucí poloopadavou dřevinu, která dorůstá výšky až 25 m.
- Listy má tvarem vejčité a zaokrouhlené.
- Jeho květy silně voní a jsou lákavé pro včely.

DRUH LÉČBY:

VYVOLÁNÍ PORODU

LÉKAŘ:

**DR. SLONICE AFRICKÁ
SAMICE SLONA AFRICKÉHO**

RECEPT:

**SPOŘÁDAT NARÁZ CELÝ
STROM**

KDY:

POSLEDNÍ TÝDEN BŘEZOSTI

PODPIS LÉKAŘE:

Samice slona afrického

Popis

Výška v kohoutku: 2 až 3 metry

Hmotnost: 2700 až 3600 kilogramů

Délka života: až 70 let

Přírodní prostředí: slony africké najdeme ve východní, jižní a západní části Afriky v hustých lesích, řídkěji zalesněných oblastech, ale i ve vyprahlých končinách.

Způsob života: skupiny jsou uspořádány do rodinných celků. Každý takový celek zahrnuje přibližně 10 blízkých příbuzných samic a jejich mláďat; v jeho čele stojí starší, dominantní samice – matriarcha.

Potrava: sloni používají kly k lámání větví, ze kterých chobotem otrhávají lístky.

Nepřítelé: největším nepřítelem slonů je člověk, který je loví kvůli slonovině z jejich klů.

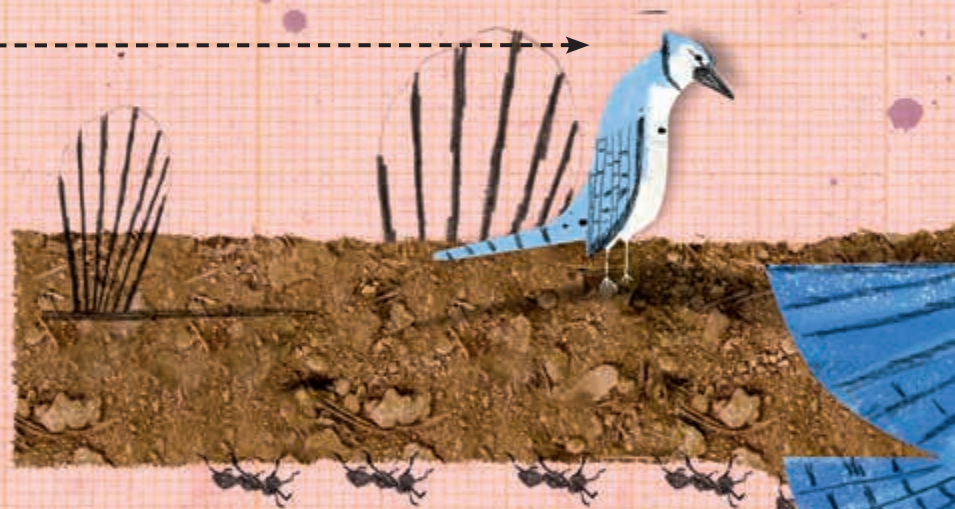
SOJKA CHOCHOLATÁ

O sojkách chocholatých je dobře známo, že si libují v prazvláštním zvyku vtírání mravenců do peří (tzv. anting; doslova „namravenčování“). Tímto zvykem se vyznačuje přes 200 ptačích druhů.

Sojka chocholatá je známá jako hluchý pták s agresivní povahou.

K dorozumívání jí slouží výrazná chocholka na hlavě. Vztyčená chocholka znamená útok, chocholku naježenou do všech stran vyjadřuje polekání a volně položenou chocholku dává najevo klid.

Antibakteriální koupel

Mravenci při obraně vylučují kyselinu mravenčí. Její vtírání do peří má pro sojku dvojitý účinek:

- kyselina mravenčí slouží jako šampon, který drží parazity v šachu;
- když jsou navíc mravenci této kyseliny zbaveni, chutnají mnohem lépe.

Jak na to?

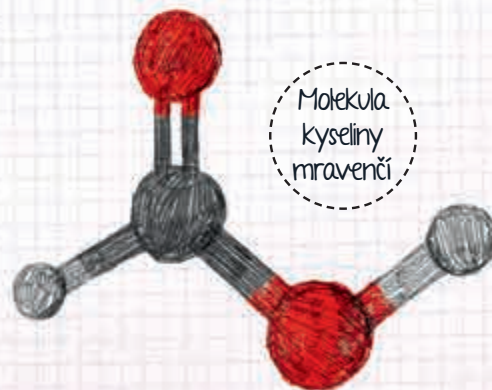
Některé druhy ptáků posbírají mravence do zobáku, vetřou si je do peří a nakonec je pozřou. Jiné druhy naopak roztáhnou křídla, lehnou si přímo do mraveniště a mravence nechají po sobě šplhat. Zdá se, že si tohle šimrání náramně užívají!

Lék Kyselina mravenčí

- Kyselina mravenčí je vysoce účinná proti bakteriím i parazitům.
- Často se využívá v lékařství a farmacii.

LÉČBA:

ANTIBAKTERIÁLNÍ KOUPEL

LÉKAŘ:

DR. SOJKA CHOCHOLATÁ

PŘEDPIS:

**VETRÍT SI MRAVENCE
DO PEŘÍ**

KDY:

PŘEVÁŽNĚ V LÉTĚ

PODPIS LÉKAŘE:

Sojka chocholatá

Popis

Průměrná výška: 30 centimetrů od zobáku k ocasnímu peří

Hmotnost: 70 až 100 gramů

Délka života: 7 let

Přirozené prostředí: jižní Kanada a Severní Amerika

Způsob života: sojky chocholaté stráví svůj život po boku jediného partnera a jejich hnízdo je taktéž výsledkem společné práce.

Potrava: ovoce, oříšky, zrní a hmyz; nepohrdnou ale ani vajíčky a mláďaty jiných ptáků.

Nepřátelé: sovy, sokoli, hadi, kočky a jiní predátoři

NOSOROŽEC

Nosorožci se vyžívají v převalování se v bahně. Nejde ani tak o jejich nejoblíbenější koníček jako spíše o naučené chování. Je zapotřebí, aby si mláďata náležitě osvojila techniku bahnění se, aby pak mohla čerpat veškeré z toho plynoucí výhody.

V současnosti žije na světě 5 druhů nosorožců: nosorožec tuponosý, dvourohý, indický, jávský a sumaterský.

Bahno proti spálení

Nosorožci důkladně pečují o svou kůži, k čemuž jim napomáhá jejich milovaná bahenní koupel. Bahno je přirozený opalovací krém a slouží jako ochrana před UV zářením. Zároveň drží od těla obtížný hmyz a má i chladicí účinek. Nosorožci se totiž nepotí.

Jak na to?

V horkých dnech je pro nosorožce veledůležité najít si bahnitou prohlubeň, ve které se mohou zchladit. Navzdory své 1,5 centimetru tlusté kůži jsou to totiž citliví tvorové, kteří velmi špatně snášejí spálení sluncem a štípance od hmyzu. Okolo poledne se dokážou vyvalovat v bahně dvě až tři hodiny.

Nosorožci tráví celé dny i noci pastvou a v těch největších vedrech spí jen pár hodin denně.

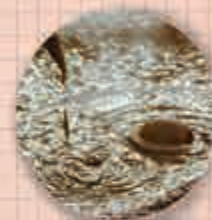

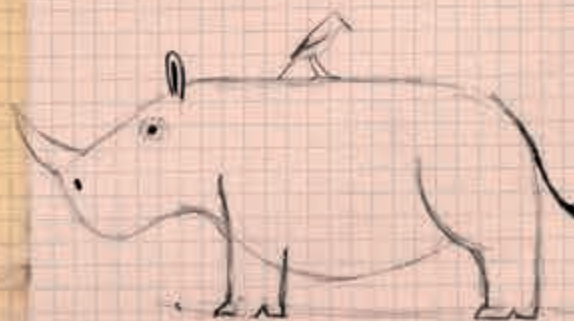
Lék

Bahenní koupel

- Bahno chrání proti UV záření.
- Bahno rovněž pomáhá regulovat tělesnou teplotu tím, že ochlazuje.

Na hřbetě nosorožců často sedává druh ptáka zvaný klubák, který jim z kůže vybírá drobný hmyz.

LÉČBA:

BAHNO PROTI SPÁLENÍ

LÉKAŘ:

DR. NOSOROŽEC

PŘEDPIS:

CHLADIT SE V BAHNĚ

KDY:

V POLEDNE

PODPIS LÉKAŘE:

Nosorožec

Popis

Výška: 1,47 až 1,73 metru

Hmotnost: okolo 1700 kilogramů

Délka života: 35 až 50 let

Přírodní prostředí: savany, deštné lesy, travnaté a křovinaté oblasti tropického a subtropického pásu v Africe a Asii

Chování: ačkoli jsou nosorožci povětšinou samotářští (zejména dominantní samci, kteří jsou silně teritoriální), tu a tam utvoří skupinku, v jejímž jádru stojí nejčastěji jedna samice s téměř dospělým mládětem.

Potrava: nosorožci jsou býložraví, živí se tedy výhradně rostlinami.

Nepřítelé: pro mláďata jsou to převážně lvi, tygři, leopardi, hyeny, psi hyenovití a krokodýli, ale jejich úhlavním nepřítelem je člověk (nese odpovědnost za úbytek jejich přirozeného prostředí a loví je).

MALPA KAPUCÍNSKÁ

Malpy kapucínské, pojmenované na základě podobnosti s oděvem církevního řádu kapucínů, jsou jedním z nejvíce inteligentních druhů opic. Dovedou používat nejrůznější nástroje a vyznají se i v přírodních léčivech.

Malpy kapucínské se spolu dorozumívají pomocí různých skřeků.

Masáž proti breberkám

Malpy kapucínské si svůj kožíšek potírají nejméně čtyřmi druhy rostlin, které si pečlivě vybírají dle jejich léčivých vlastností. Jde zpravidla o rostliny, které obsahují tobolky, listy, kůru a šťávu citrusových plodů. Jejich směs malpy efektivně zbavuje vnějších cizopasníků, jako jsou vši, blechy, klíšťata a roztoči.

Jak na to?

Malpy vybrané rostlinky pomocí prstů a tlamičky trhají a potírají se jimi. Některé mají dezinfekční účinek, jiné, například tobolky, fungují jako hřeben.